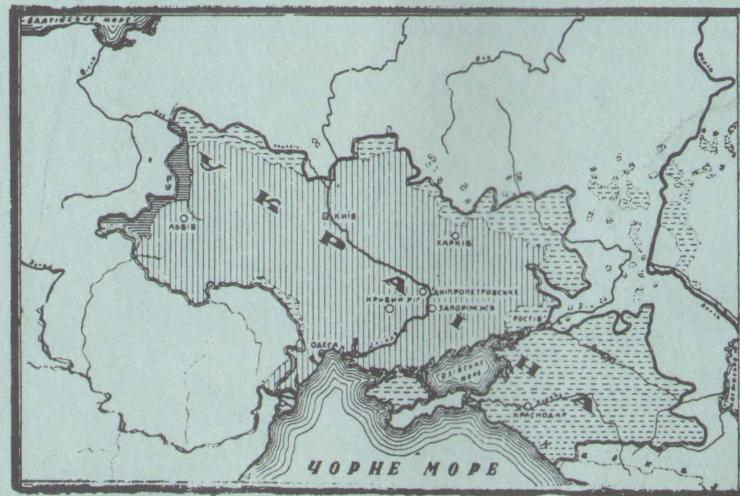

Е. ЖАРСЬКИЙ

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

ЗОШИТ ДЛЯ ВПРАВ

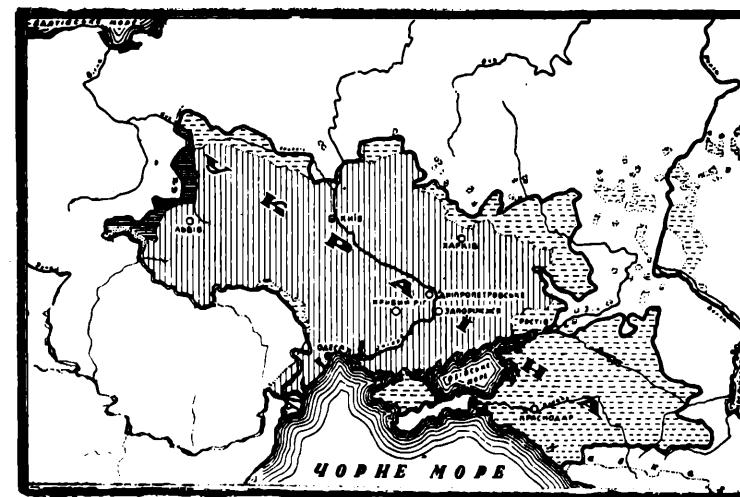

ВИДАВНИЦТВО ШКІЛЬНОЇ РАДИ
Нью-Йорк — 1987

Е. ЖАРСЬКИЙ

ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ

ЗОШИТ ДЛЯ ВПРАВ

ВИДАВНИЦТВО ШКОЛЬНОЇ РАДИ
Нью-Йорк — 1987

ПОЯСНЕННЯ

На кожній малі треба виконати певні завдання. Перед виконанням вправи прочитайте уважно завдання й з'ясуйте, що треба зробити. Для розфарбування мал вживайте м'які кольорові олівці. Написи треба робити чорнилом, чітко, дбайливо і розбірливо.

ЗАВДАННЯ

1. **Межі України.** Позначіть міста, оселі, ріки чи гори, якими переходять межі території заселеної українським народом. Кольором олівцем зазначіть площу, що її заселює український народ. Зазначіть держави чи народи, з якими сусідують українці.

2. **Гори, височини й низини України.** Розфарбуйте та позначіть гори (бурим кольором), височини (жовтим), низини (зеленим), моря (синім). Кольори поясніть внизу мапи.

3. **Клімат України.** На мапі „Температура січня” зафарбуйте в синій кольор ці землі України, де в січні є найбільш холодно, а в червоний кольор де є тепліше. Що вичитуєте з мапи?

4. Подібним способом розфарбуйте і мапу „температури липня”.

5. На мапі „Атмосферичні опади” темно-синім кольором зафарбуйте ці землі України, де найбільше опадів (дощів), синім — де опадів менше, а ясно-синім де їх найменше. Поясніть кольори внизу. Що вичитуєте з мапи?

6. **Ріки України.** Різними кольорами розфарбуйте сточища Чорного моря, Каспійського моря та Балтійського моря. Поясніть кольори внизу. Позначіть важніші ріки України.

7. **Рослинність України.** Різникольоровими олівцями розфарбуйте рослинні смуги України (лісову, лісостепову, степову, півпустинну, пустинну, середземноморську, гірську, альпійську). Кольори поясніть внизу мапи. Зазначіть околиці, де проживають важкіші тварини України (бобри, зубрі, бабаки, сугаки, ведмеди й ін.).

8. **Підземні багатства України.** Різними кольорами позначіть площи залігання важких корисних копалин України. Кольори поясніть внизу мапи. Впишіть назви місцевостей, де видобувають корисні копалини; відповідними знаками зазначіть які це копалини. Поясніть знаки внизу.

9. **Населення.** Різними кольорами зазначіть найгустіше заселені та менш заселені простори України. Кольори поясніть внизу мапи. Впишіть назви важливіших міст України.

10. **Хліборобство на Україні.** Різними кольорами зазначіть посіви важніших сільсько-господарських культур України (пшениці, жита, кукурудзи, цукрового буряка, льону, конопель). Поясніть кольори.

11. **Промисл на Україні.** Позначіть важливіші промислові осередки України та поясніть, що в них виробляють.

12. Використовуючи рисунки на останній сторінці — уложіть відповідні діаграми, для: а) виявлення кількості населення в Україні та в інших державах західної Європи; б) видобутків вугілля в Україні та в Європі; в) продукції збіжжя; г) уложіть діаграму на довільну тему.

Зазначіть поділку (напр.:

= 2 міл.).

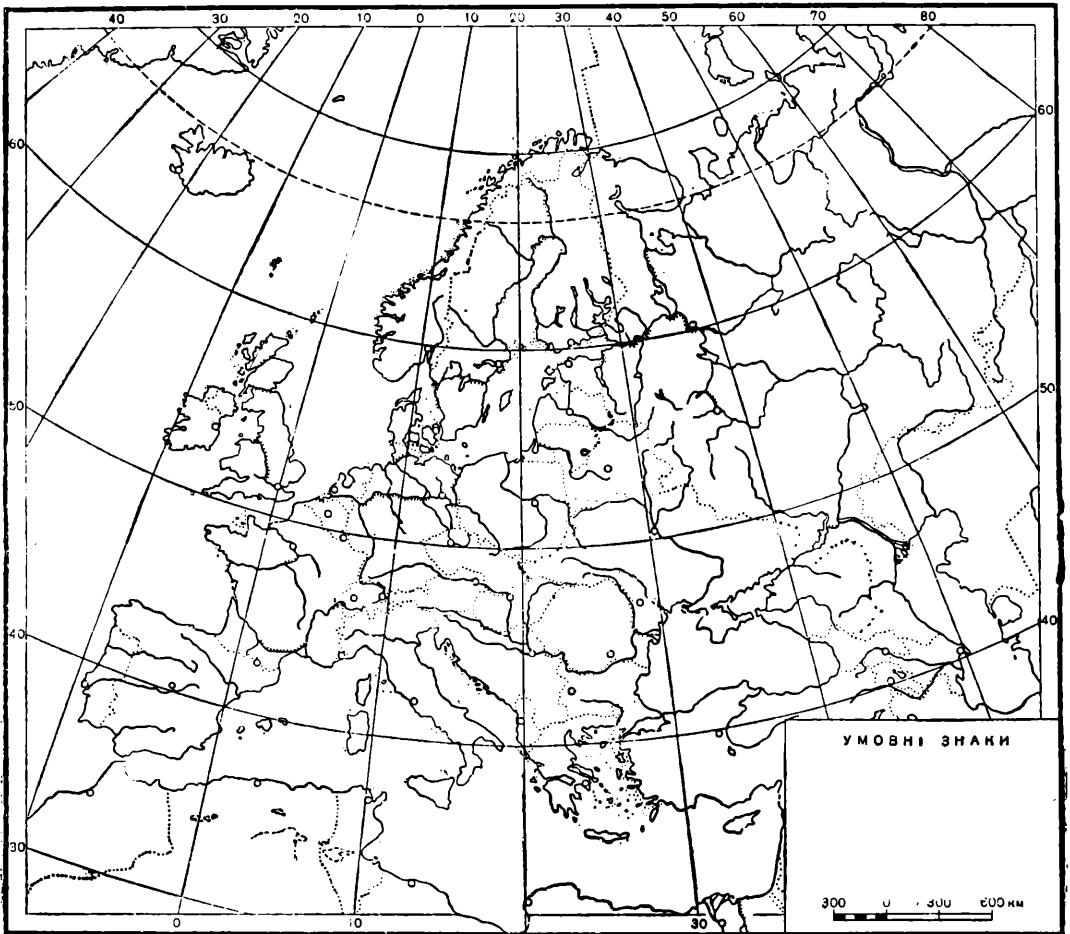
ШКІЛЬНА РАДА ПРИ УККА

Всі права застережені за Видавництвом Шкільної Ради

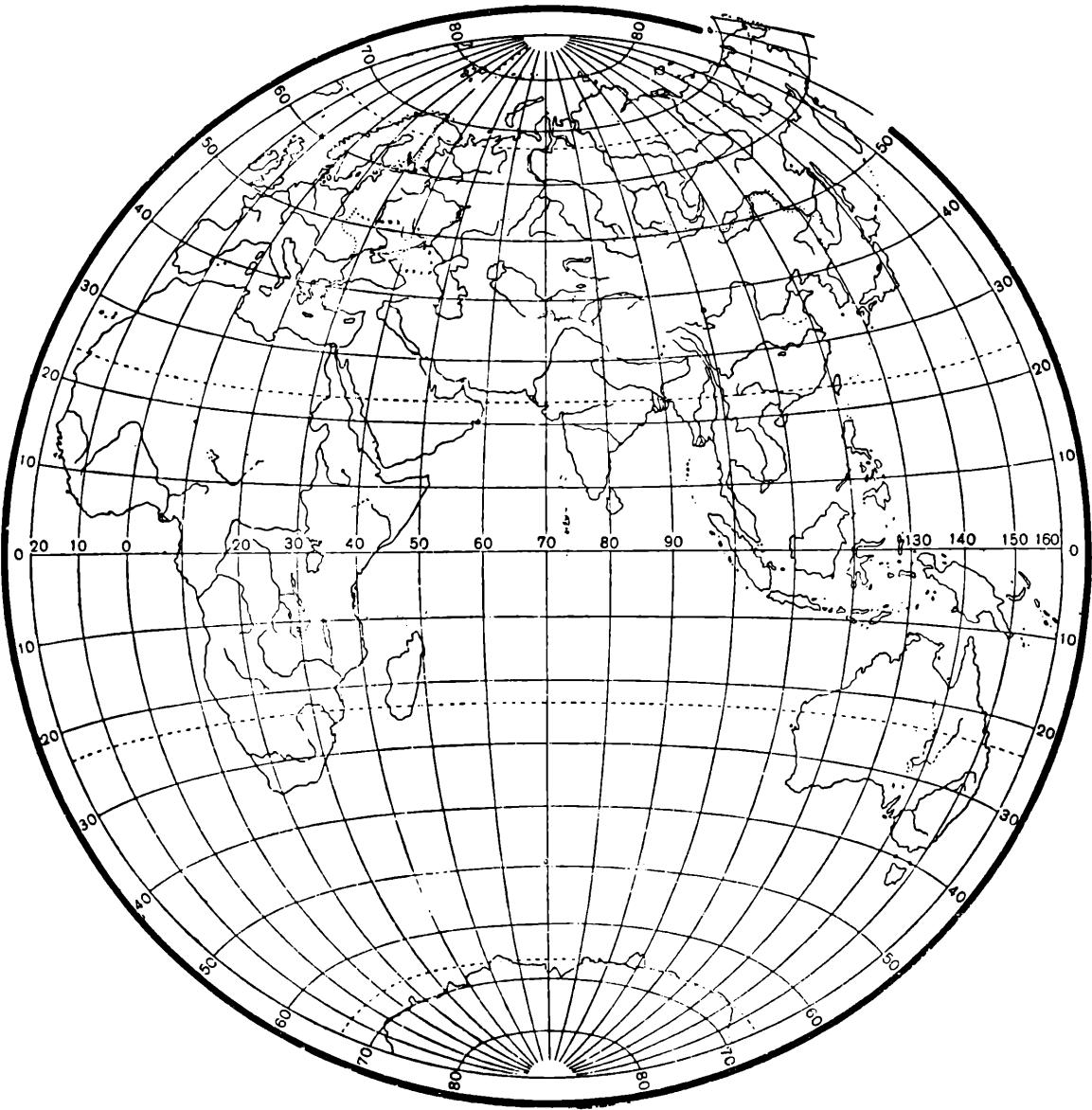
Copyright © 1987 by Educational Council — U.C.C.A.

Адреса Видавництва:

Educational Council — U.C.C.A.
P.O. Box 391 — Cooper Station
New York, N. Y. 10276-0391

1. На цій контурній карті Європи зафарбуйте моря і океан в синій кольор. Надпишіть відповідні назви.
2. Позначте площе України. Які моря творять південну межу України? — Відповідь: Південну межу України .....
3. Різними кольорами зафарбуйте площи, що на них живуть сусіди України. Позначте їх цифрами, а тут запишіть: .....
4. Покажіть півострів, з якого прийшли на Україну варяги. Прослідіть їхній шлях на Україну.
5. Позначіть на карті столицю України. Найдіть важніші міста, що лежать близько цього самого ступня, півн. шир., а тут запишіть їх: .....

ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНИ

1. На цій контурній карті східної півкулі позначте умовну границю Європи на скоді.
2. Зафарбуйте океани в синій коліор. Надпишіть відповідні назви океанів.
3. На цій же контурній карті великими буквами позначте материки, а тут запишіть їх назви: .....
4. Позначте площе України. В якій частині світу положена Україна? — Відповідь: Україна положена в .....

МЕЖІ УКРАЇНИ

На контурній карті „Межі України” позначте важніші міста, ріки чи гори, якими переходять межі територій, заселеної українцями, а тут запишіть їх назви:

Що творить південну межу України? — **Відповідь:** Південну межу України твор

З ким межує Україна на південному заході? — **Відповідь:** На південному заході межує Україна з ..... Позначте на карті межу з румунами, а тут запишіть місця проходження кордону:

Подібним способом зазначте й інші кордони України з її сусідами:

Українсько-

Українсько-

Українсько-

Українсько-

Українсько-

Зазначте кордони сучасної державної території УРСР. Яка різниця між етнографічною і державною територіями? — Яка різниця між кордонами? — **Відповідь:**

Дискусія в класі на тему: „Як і чому змінялися кордони України”? — Висліди дискусії зберіть у точки й тут запишіть. 1.

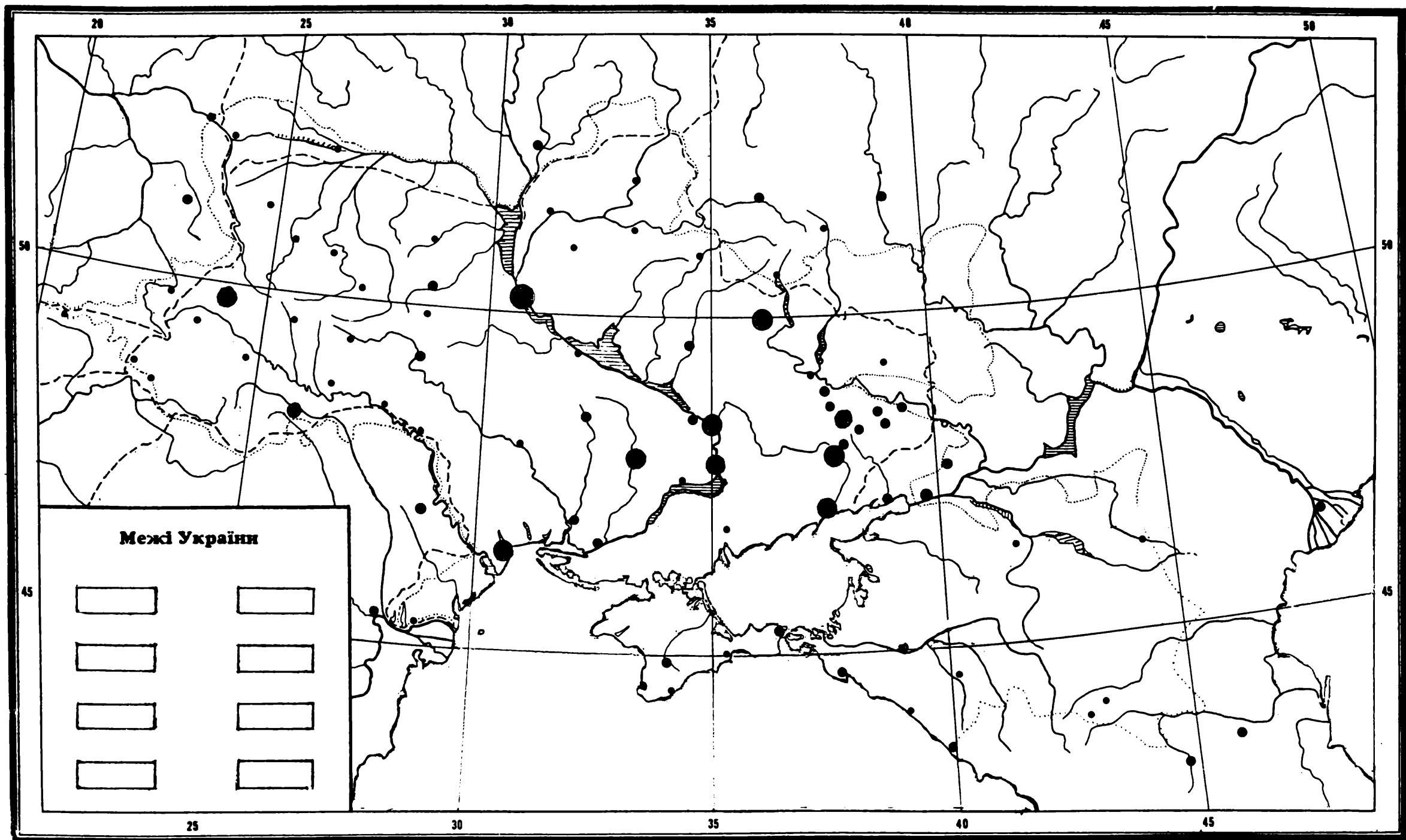

ГОРИ, ВИСОЧИНІ И НИЗИНИ УКРАЇНИ

На цій контурній карті розфарбуйте гори бурим кольором, височини — жовтим, низини — зеленим, море — синім. (Кольори поясніть в легенді карти). Напишіть на карті їх назви.

Покажіть на карті гори Карпати! В якій частині України лежать гори Карпати? **Відповідь:** Гори Карпати лежать в .....

Покажіть гори України, що лежать на півдні України. Як вони звуться? **Відповідь:** Гори, що лежать на півдні України це і .....

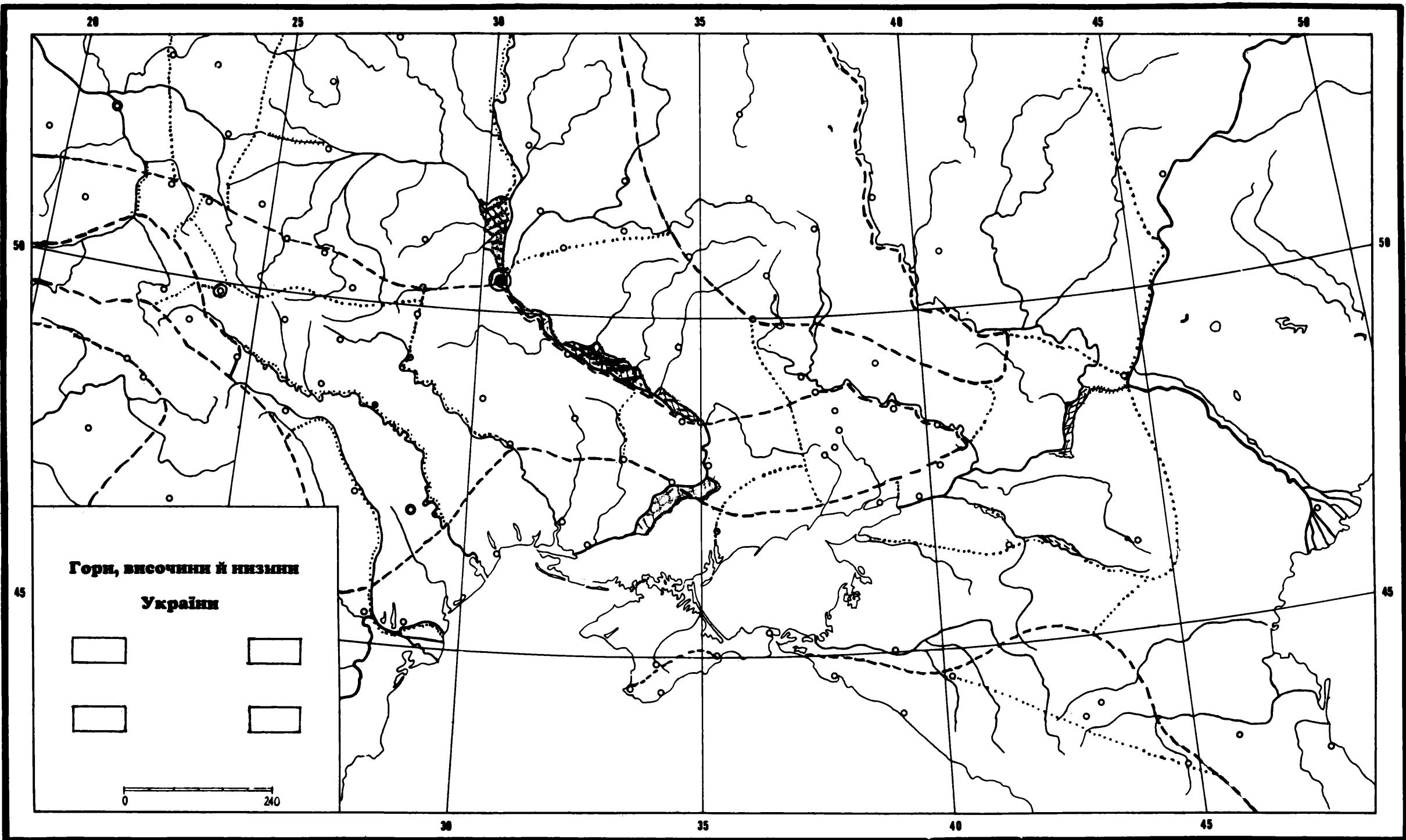
Які низини лежать на півночі України? — **Відповідь:** На півночі України лежать низини:

Які низини розташовані на півдні України? — **Відповідь:** На півдні України розташовані низини:

Які низини знаходяться на сході України? — **Відповідь:** На сході України знаходяться низини:

Покажіть на карті височини України. Які височини знаходяться між Карпатами і Дніпром? — **Відповідь:** Між Карпатами і Дніпром лежать височини: .....

Які височини лежать на північ від Озівського моря? — **Відповідь:** На північ від Озівського моря лежать височини: .....

КЛІМАТ УКРАЇНИ

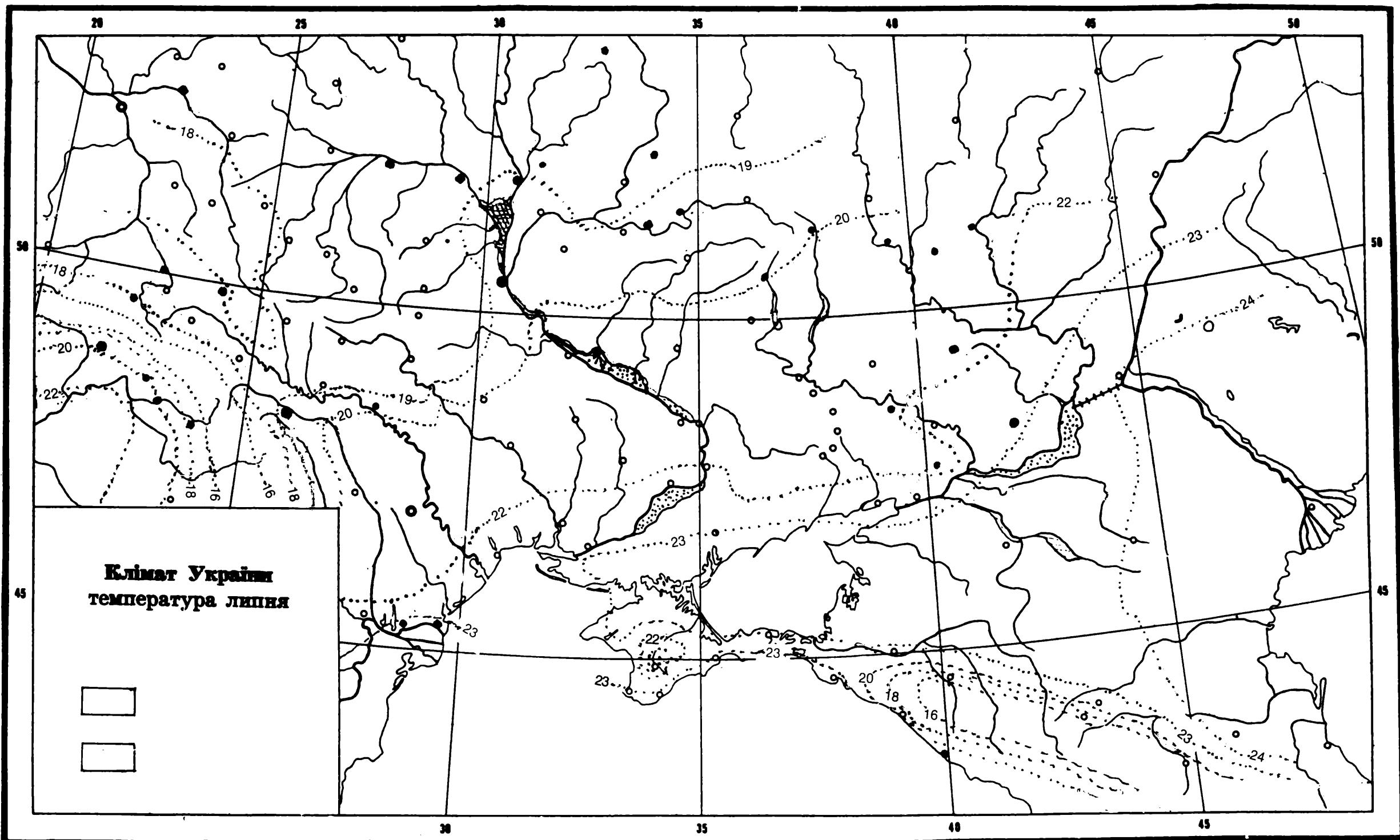
На залученій контуровій карті „Ізотерми липня” (тобто лі-ній, що переходять через місця з однаковою температурою) нарисуйте лінії рівних пересічних температур у липні. Зафарбуйте в синій кольор ці землі України, де в липні є помірно гаряче, а в червоний кольор, де в липні є найбільш високі температури. Що вичитаєте з карти? — Відповідь: Помірковане гаряче літо є на ..... землях України. Найбільш високі температури є за те на .....

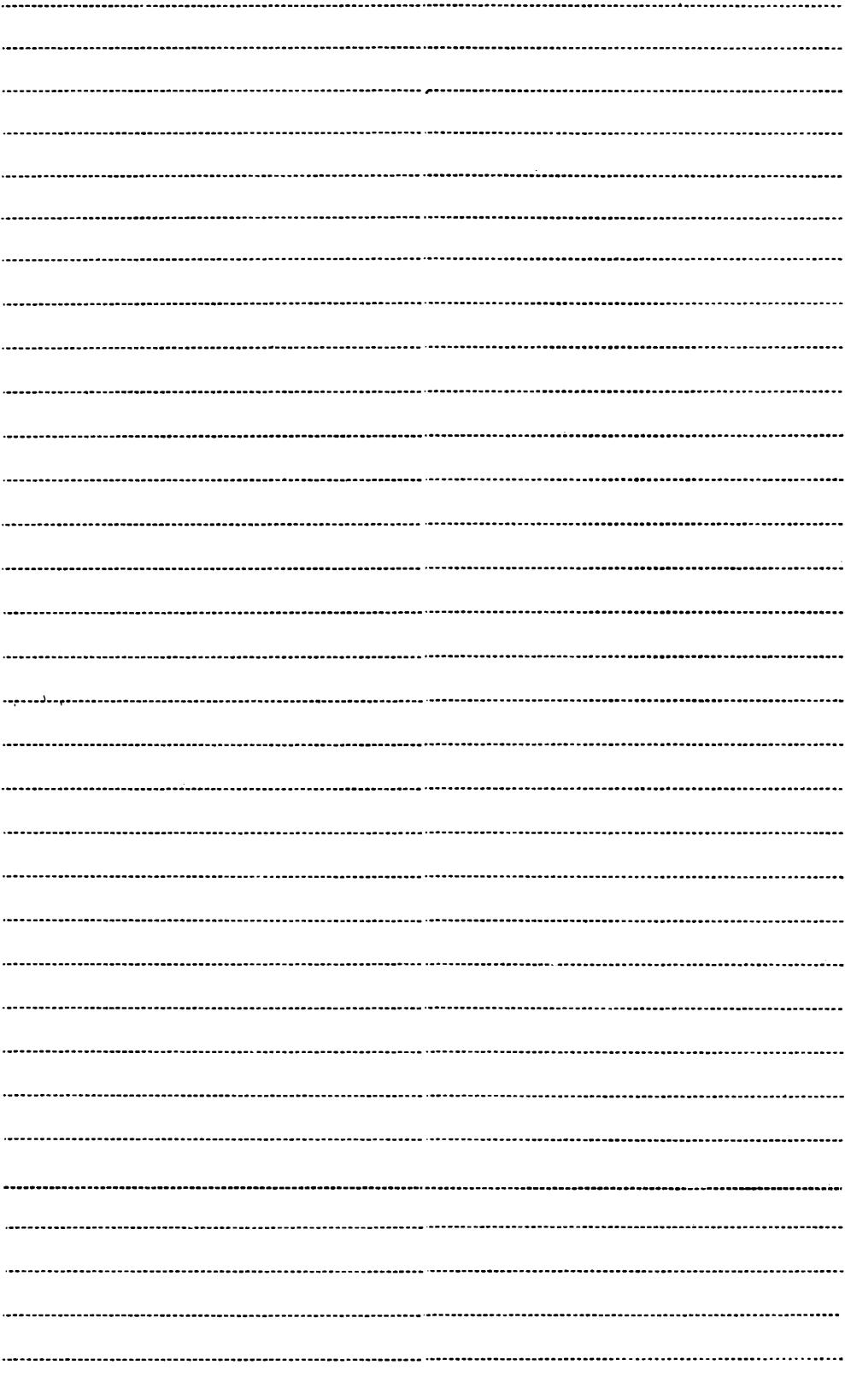
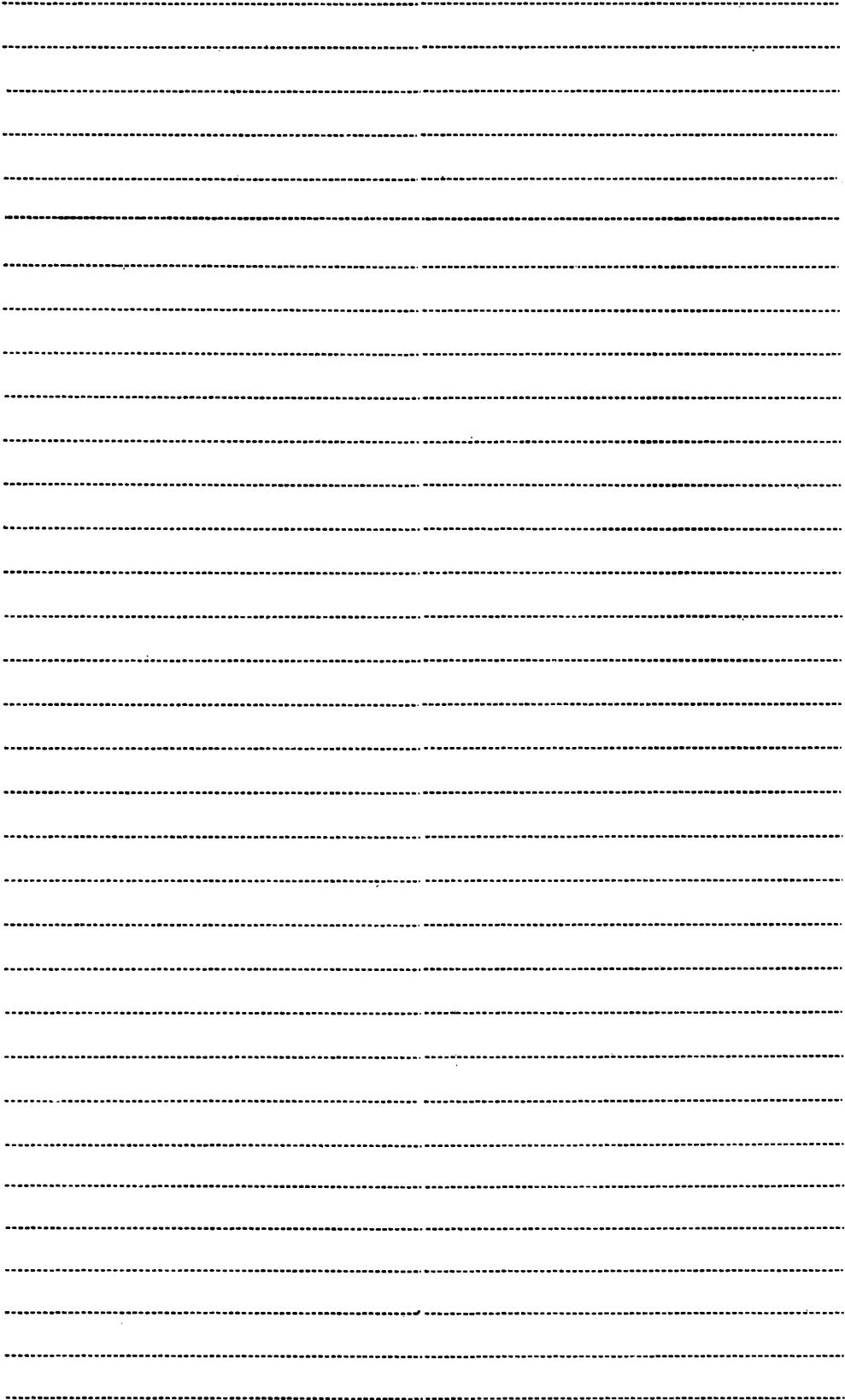
Подібним способом зазначте на карті „Ізотерми січня” найбільші холодні землі України і ці землі, де температури в січні не такі низькі. Що вичитасте з карти? — Відповідь: Найнижчі температури в січні с

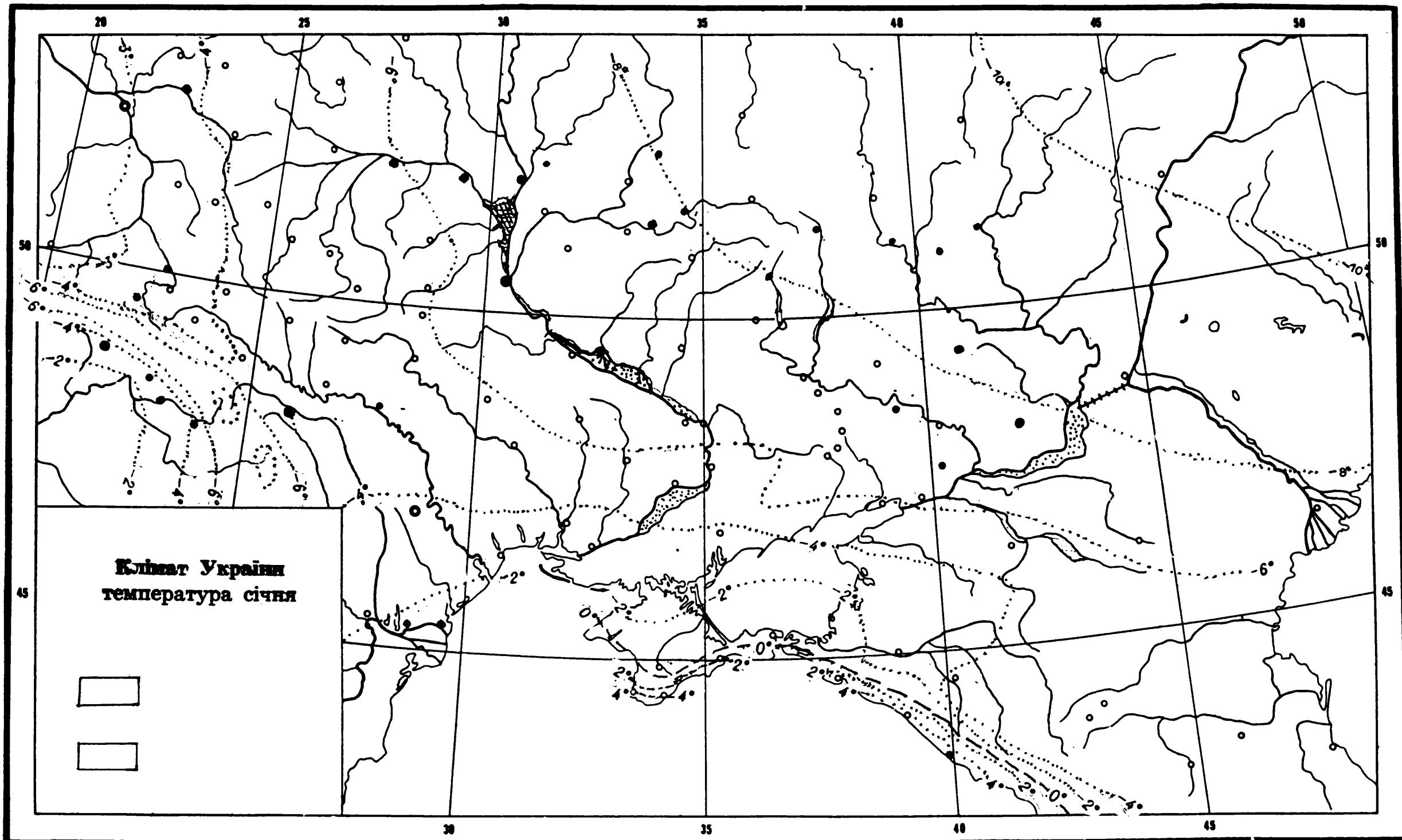
На контуровій карті „Атмосферичні опади” темно-синім кольором зафарбуйте ці землі України, де найбільше опадів, синім кольором — де опадів менше, а ясно-синім кольором де їх найменше. Що вичитуєте з карти? — Відповідь: Найбільше опадів є .....

1. Які різниці в опадах находите упродовж року у Львові і Києві, Херсоні і Ялті? — Відповідь: У Львові і Києві опадів найбільше .....
..... у Херсоні .....
Зате у Ялті найбільше опадів випадає .....

Зате у Ялті найбільше опадів випадає

На клімат будьякої країни впливають: географічне положення (наближення до бігуна або рівника), віддалення від океану, напрям вітрів, кількість атмосферичних опадів, висота положення якогось місця над дзеркалом моря. Розгляньте на карті ці важніші кліматичні чинники, а тут запишіть ваші висновки відносно України:

а) Територія України положена .....
як від бігуна так і від рівника. Україна лежить у .....

б) Напрям вітрів .....

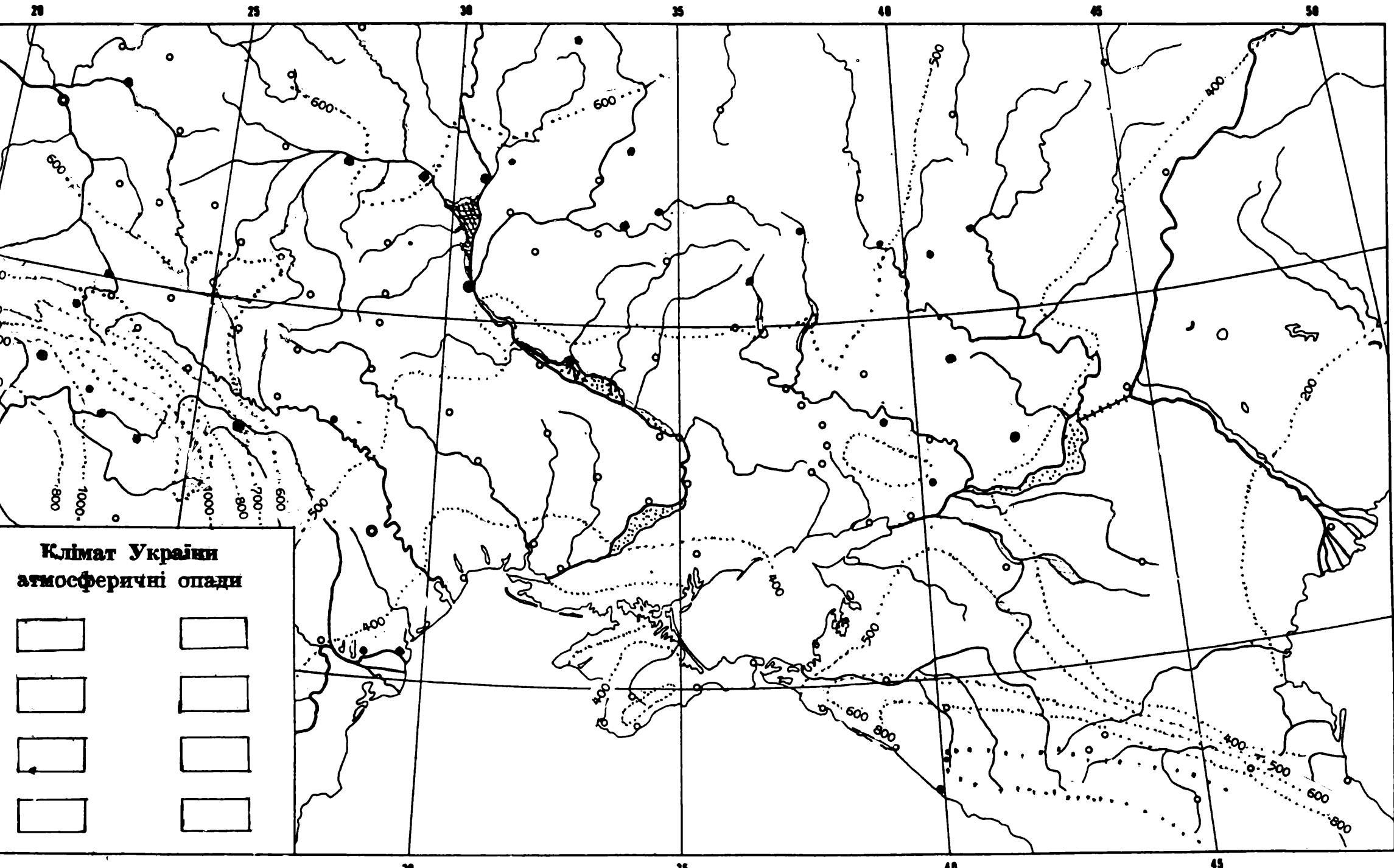
в) Кількість атмосферичних опадів .....

г) Положення над дзеркалом моря: .....

д) Віддалення території України від океанів:

Які найбільш характеристичні ознаки поміркованого клімату?

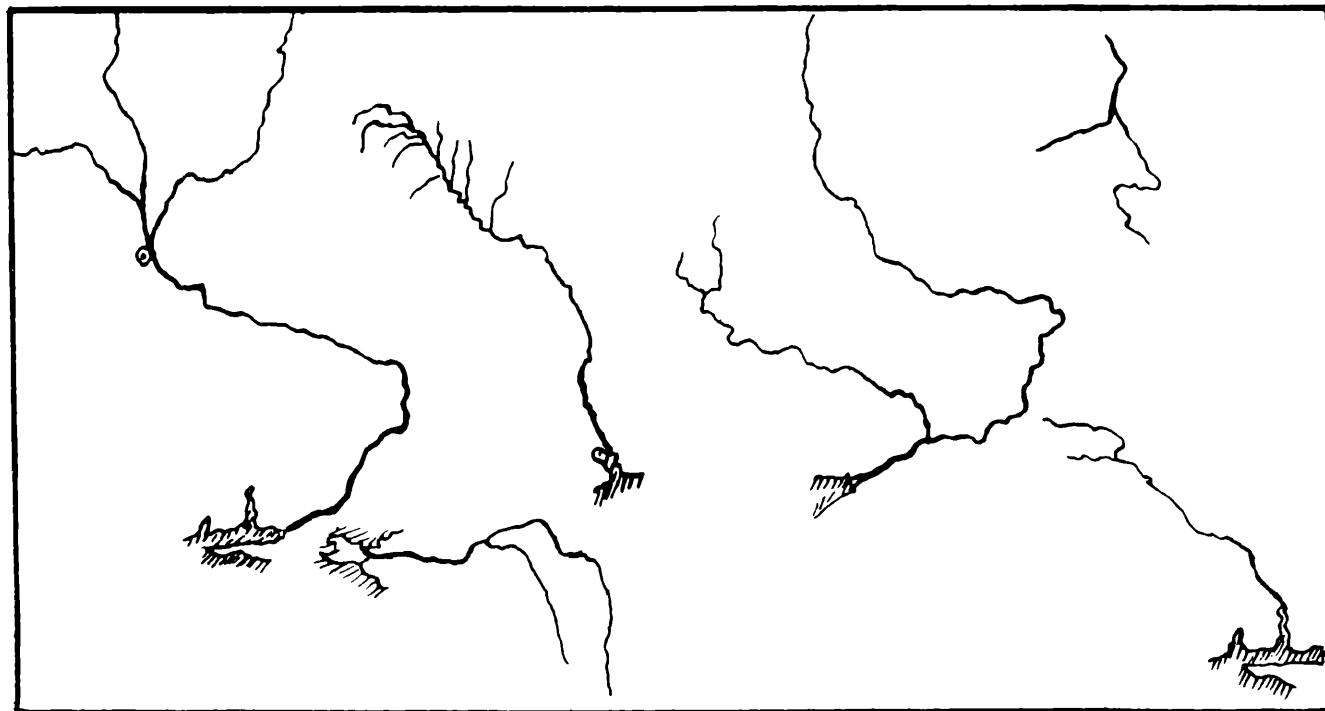
— Відповідь: .....

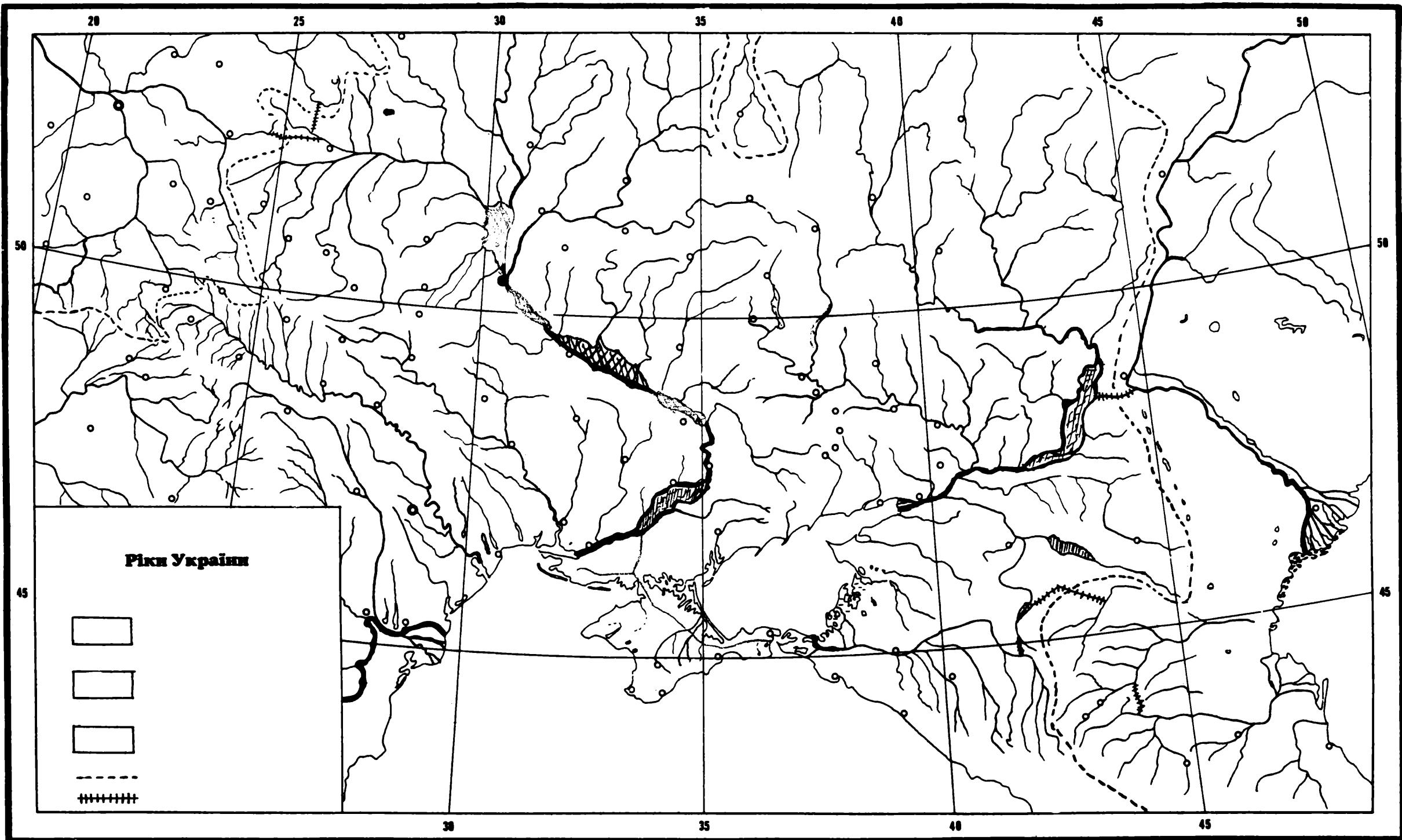
РІКИ УКРАЇНИ

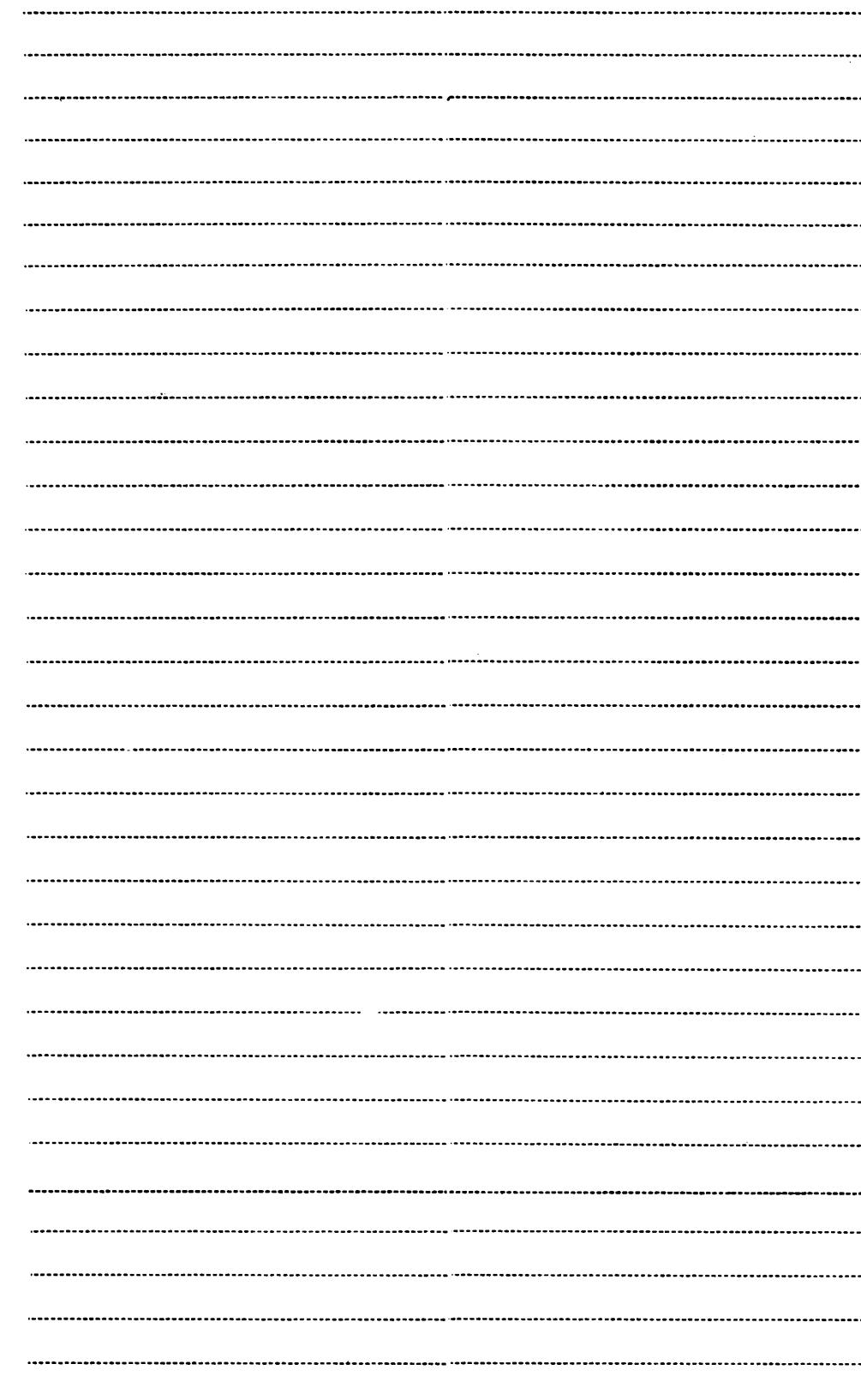
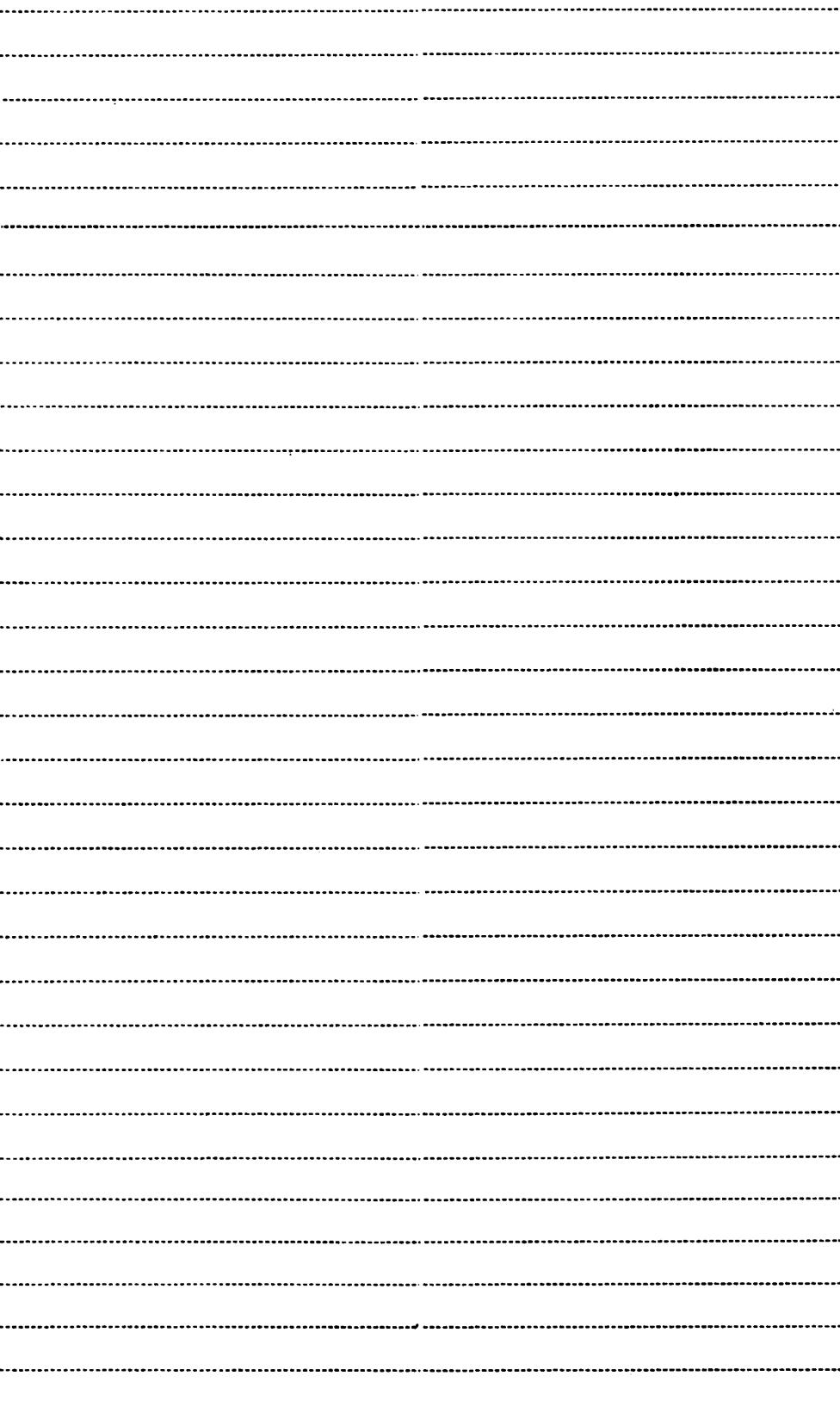
1. На контурній карті надпишіть назви важливіших рік України.
  2. Обведіть лінією басейн Чорного, Озівського і Каспійського морів.
  3. Які ріки України зображені на цьому рисунку? Понумеруйте їх відповідно до таблиці. Наведіть основні відомості про кожну з них.
  4. Як використовуються ріки України? Наведіть приклади.

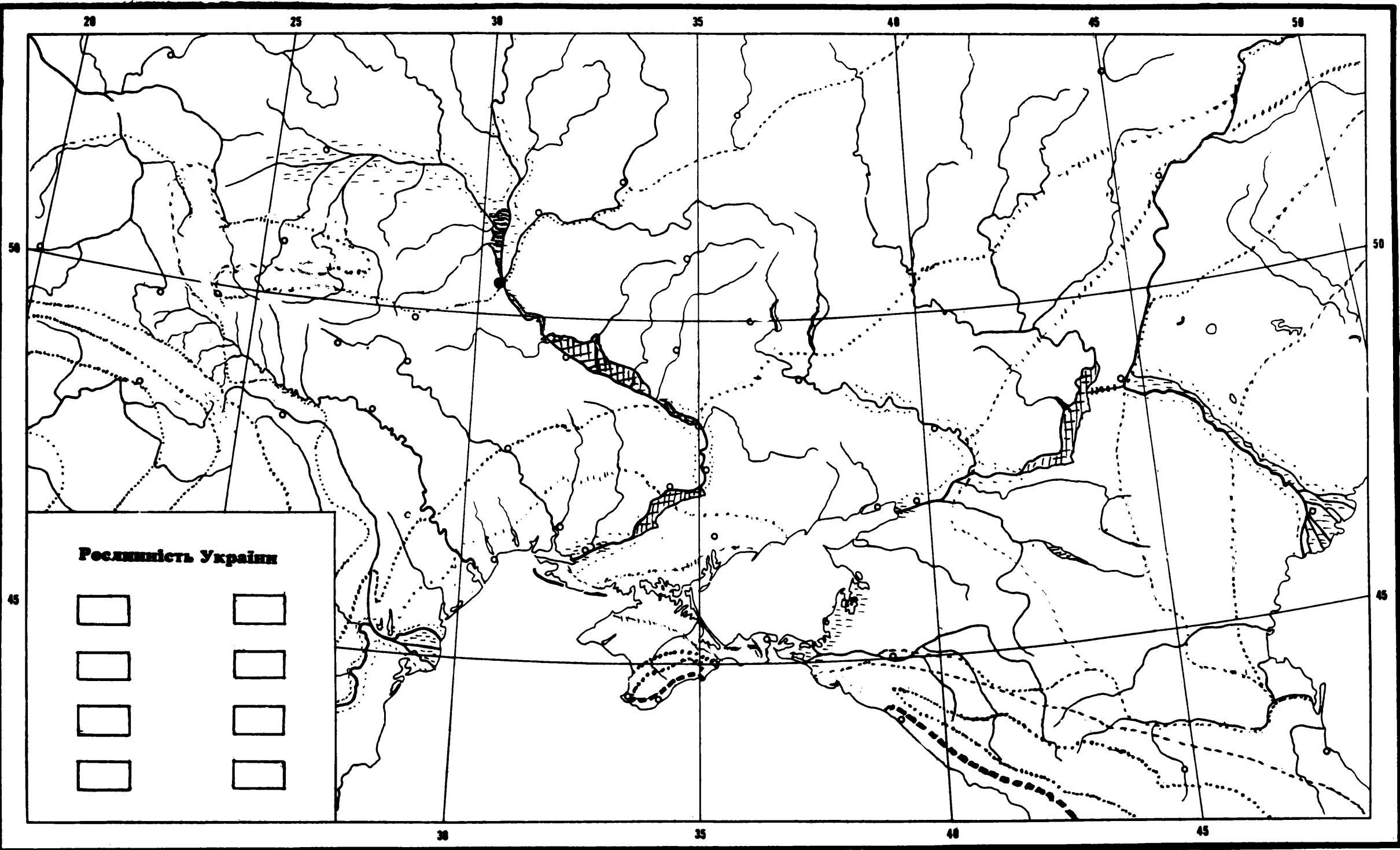
Відповідь: _____

ч.	Назва ріки	Де починається	В яке море впадає	В якому тече напрямі

ПІДЗЕМНІ БАГАТСТВА

1. На контуровій карті України позначіть різними кольорами площа залягання важких корисних копалин України. Подайте відповідні пояснення на карті. Позначте на карті й запишіть тут міста де видобувається:

Джерела енергії:

а) кам'яне вугілля: .....

б) буре вугілля: .....

в) торф: .....

г) нафта: .....

д) земний газ: .....

Металі:

а) залізо: .....

б) мangan: .....

г) ртуть: .....

Солі:

а) кухонна сіль: .....

б) калійні солі: .....

Будівельні матеріали:

а) .....

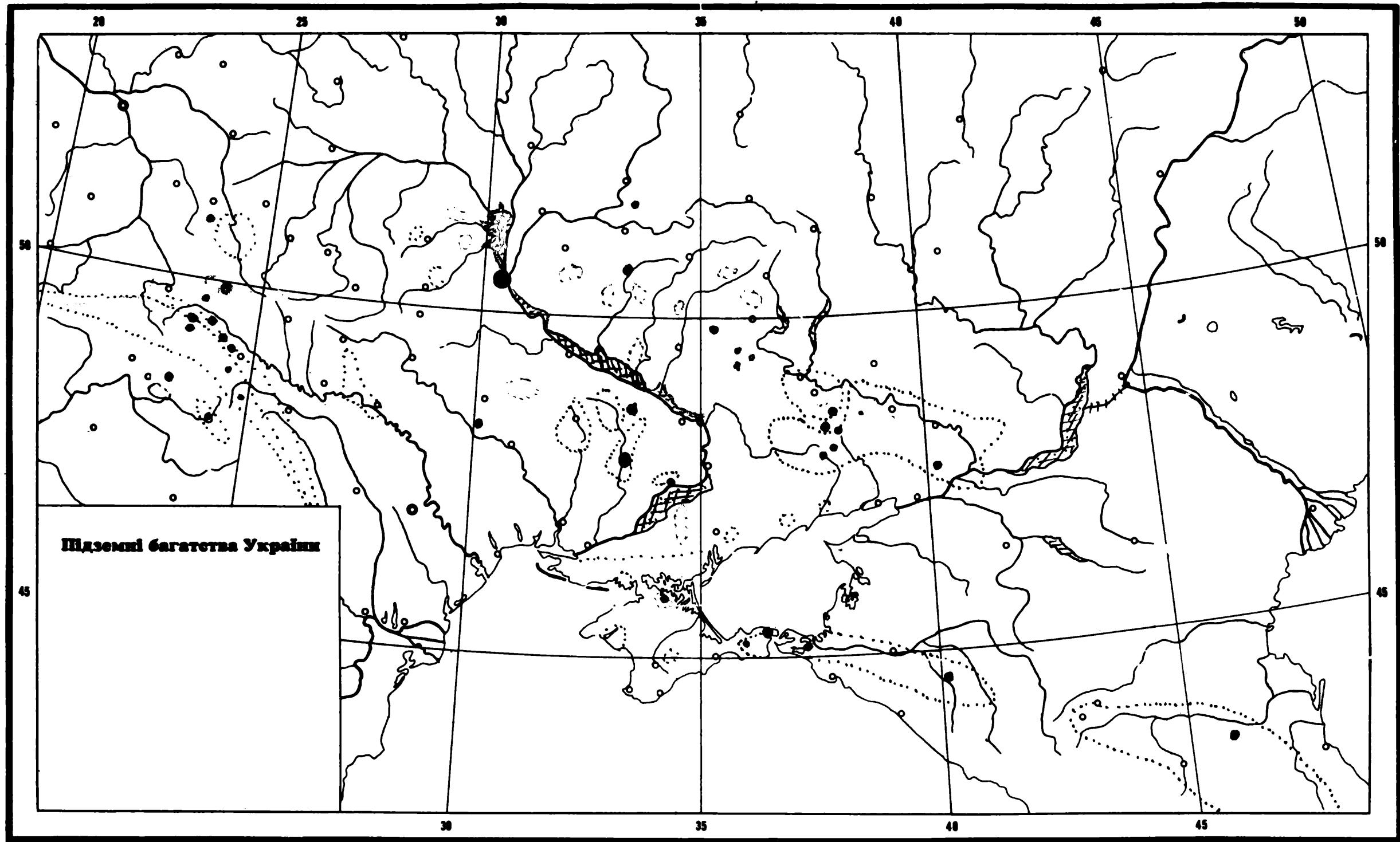
б) .....

в) .....

Інші багатства України:

а) .....

б) .....

НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

1. Скільки на українських національних землях живе населення?

— Відповідь: На українських національних землях живе _____ населення.

2. Порівняйте кількість населення України з кількістю населення інших держав Європи і запишіть тут:

Німеччина _____ населення Англія _____ населення

Франція _____ населення Італія _____ населення

Еспанія _____ населення Румунія _____ населення

3. Нарисуйте тут відповідно високі квадратики (1 кв.

10 міл. населення) та складіть діяграму кількості населення України й інших країв Європи.

Україна   Німеччина   Франція   Італія   Еспанія   Румунія

4. На контурій карті „Населення” зазначте важніші міста України. Відповідно великими квадратиками повинна бути зазначена кількість населення кожного міста.

5. На цій же карті розфарбуйте густоту населення. Подайте відповідні пояснення (легенда). В яких околицях України густота населення більша, а в яких менша? — Відповідь: Найгустіше заселена

Які меншини живуть на Україні? — Відповідь: На Україні живуть:

На цій же карті „Населення” зазначте важніші залізничні лінії, а тут запишіть їх шляхи:

Зазначте важніші транспортові вузли, а тут запишіть їх назви:

Які райони України забезпечені залізницями? — Відповідь:

Зазначте авіаційну сітку України. Зазначте важніші авіопорти. З якими містами найбільша комунікація і чому? — Відповідь:

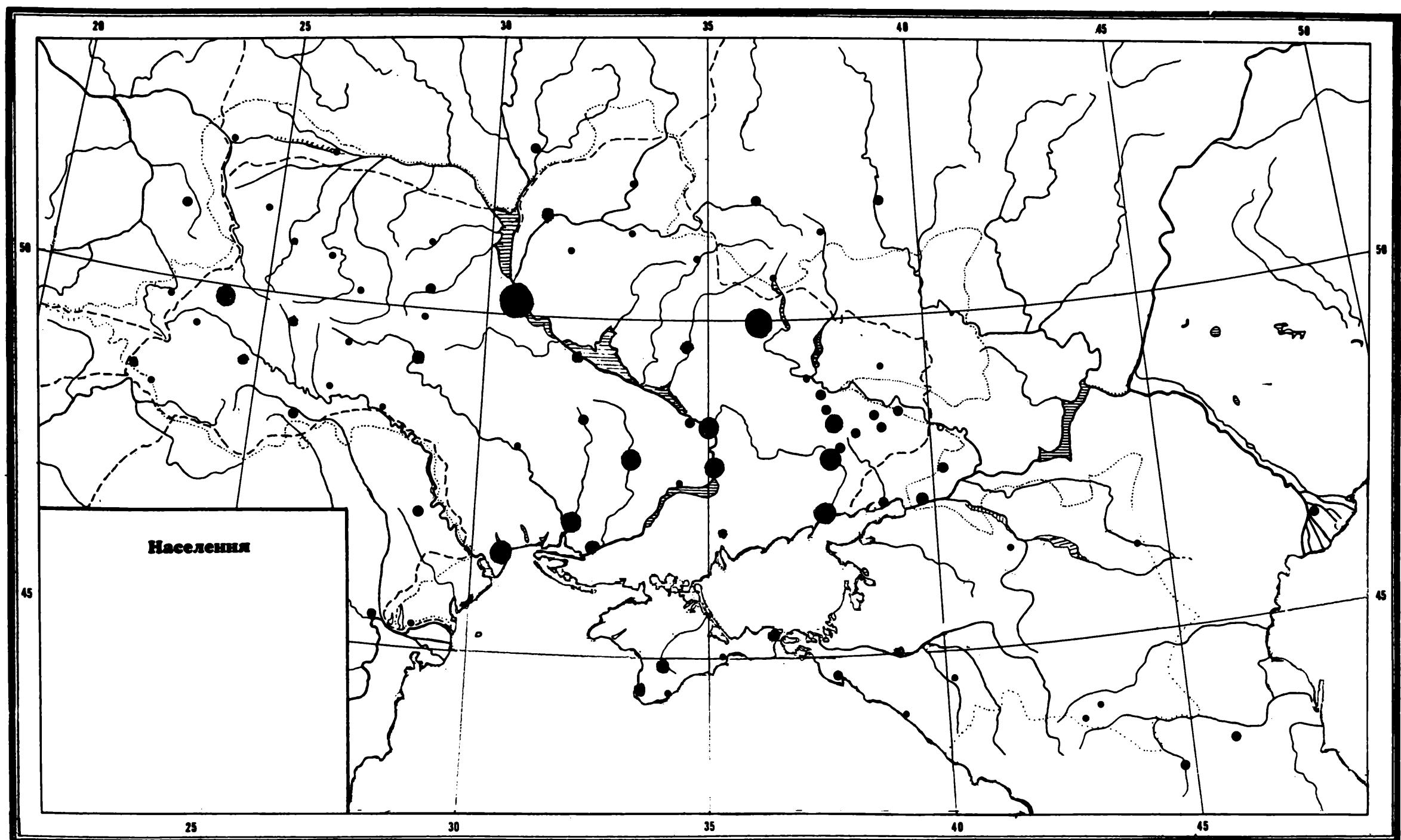
Зазначте водяні шляхи України. Яке було їх значення в давнині а яке тепер? — Відповідь:

Зазначте важніші річкові порти, а тут запишіть їх назви:

Зазначте канали, а тут запишіть їх назви:

Зазначте морські порти України, а тут запишіть їх назви:

Яке їхнє значення для торговлі України? — Відповідь:

ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ

1. На конкурсій карті України „Хліборобство на Україні” за-
значте відповідними кольорами сільськогосподарські райони України.
Дайте відповідні пояснення до карти. Чим відрізняються вони між со-
бою та який іх зв’язок з рослинними зонами України?

Відповідь: На півночі України, де виступають .....

На північ України .....

В Криму зате ..... .

На сході України .....

В гірських районах .....

Довкруги більших промислових осередків .....

2. Зазначте на карті території густіших посівів зернових культур, а тут запишіть:

озиму пшеницю сіють .....

ягу пшеницю .....

ЖИТО .....

ячмінь .....

obec .....

гречку .....

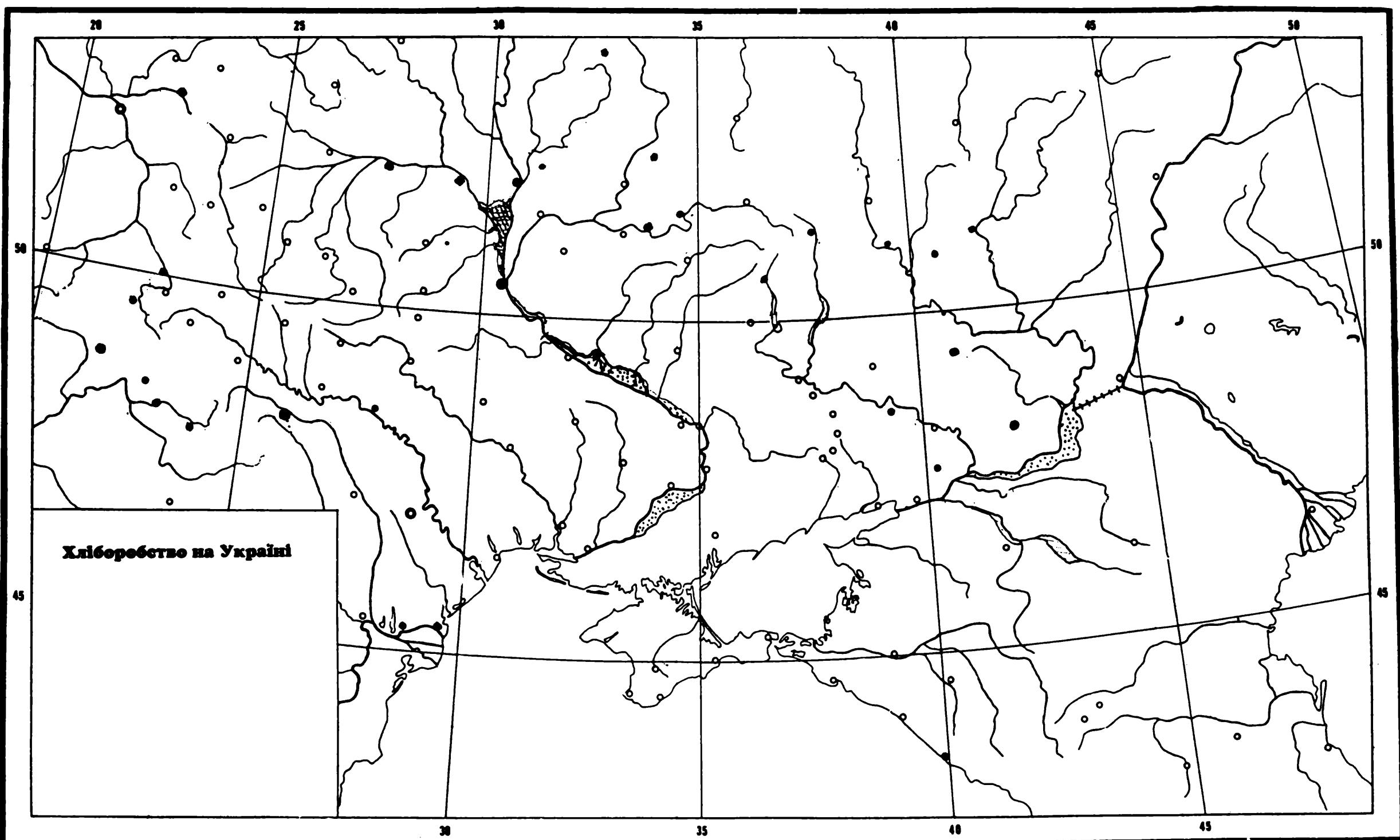
картоплю .....

кукурудзу .....

цукрові буряки .....

інші: ..... , ...

домашню худобу (корови, свині, вівці, коні) плекають.

ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ

1. На контуровій карті „Промисл на Україні” зафарбуйте промислові центри України, а тут запишіть їх:

---

2. Чим пояснити таке їхнє розміщення? — Відповідь: Пояснюються це тим, що .....

---

3. Яка промисловість і де розвинулася в Україні? *Відповідними умовними знаками позначте їх на карті, а тут дайте відповідь: металургійна промисловість .....

сільсько-господарські машини: .....

вантажні авта: ..... легкі авта: .....

мотоциклі: .....

паротяги: .....

Залізничні вагони: .....

корабельні верстати: .....

електричні машини: .....

інші, а це: .....

Хемічна промисловість розвинена в .....

Харчева промисловість: .....

Цукроварство: .....

Млинарство: .....

Олійництво: .....

Гуральництво: .....

Консервна промисловість (яка): .....

Одягова й обувна: .....

Текстильна: .....

Інша: ....., ...

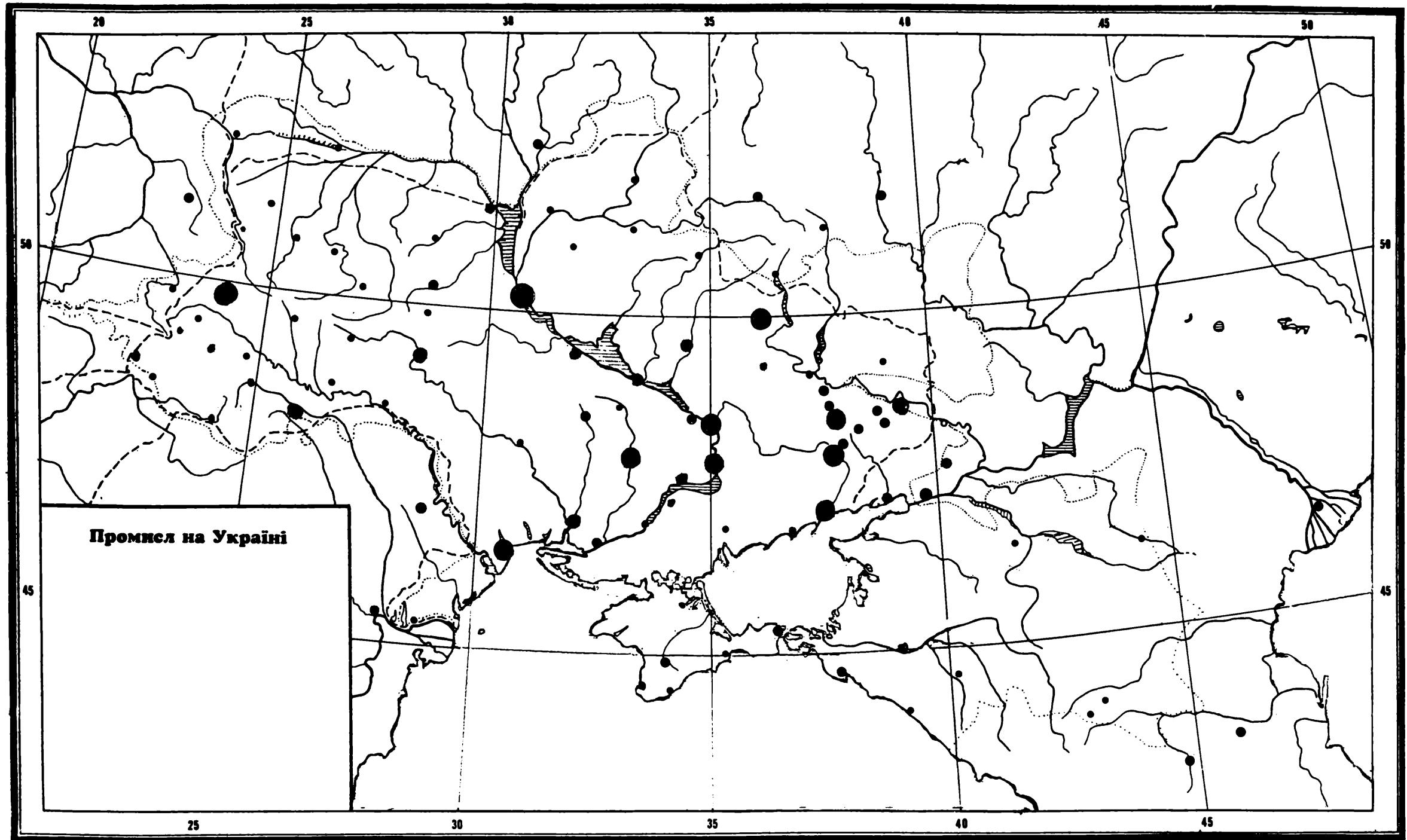

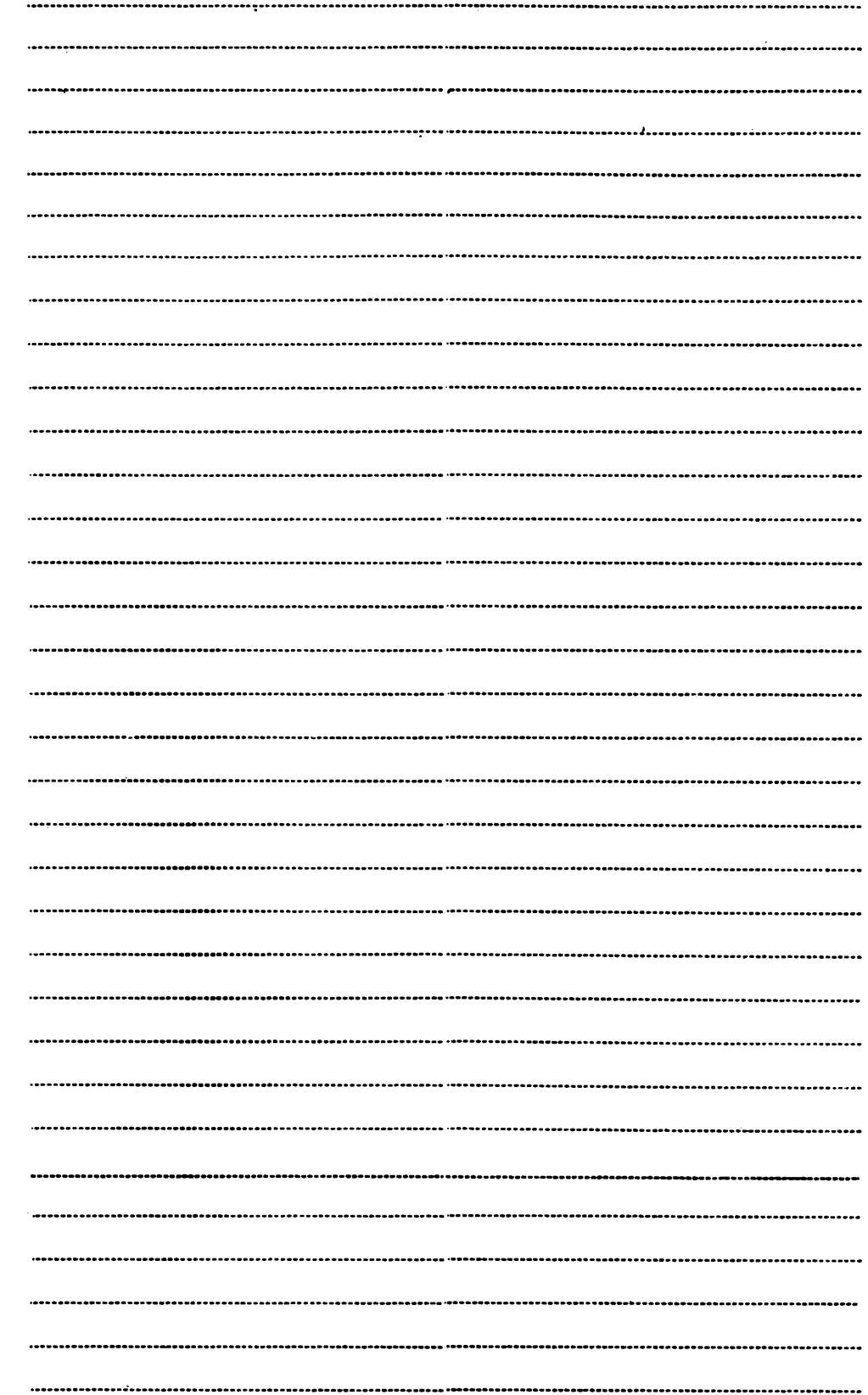
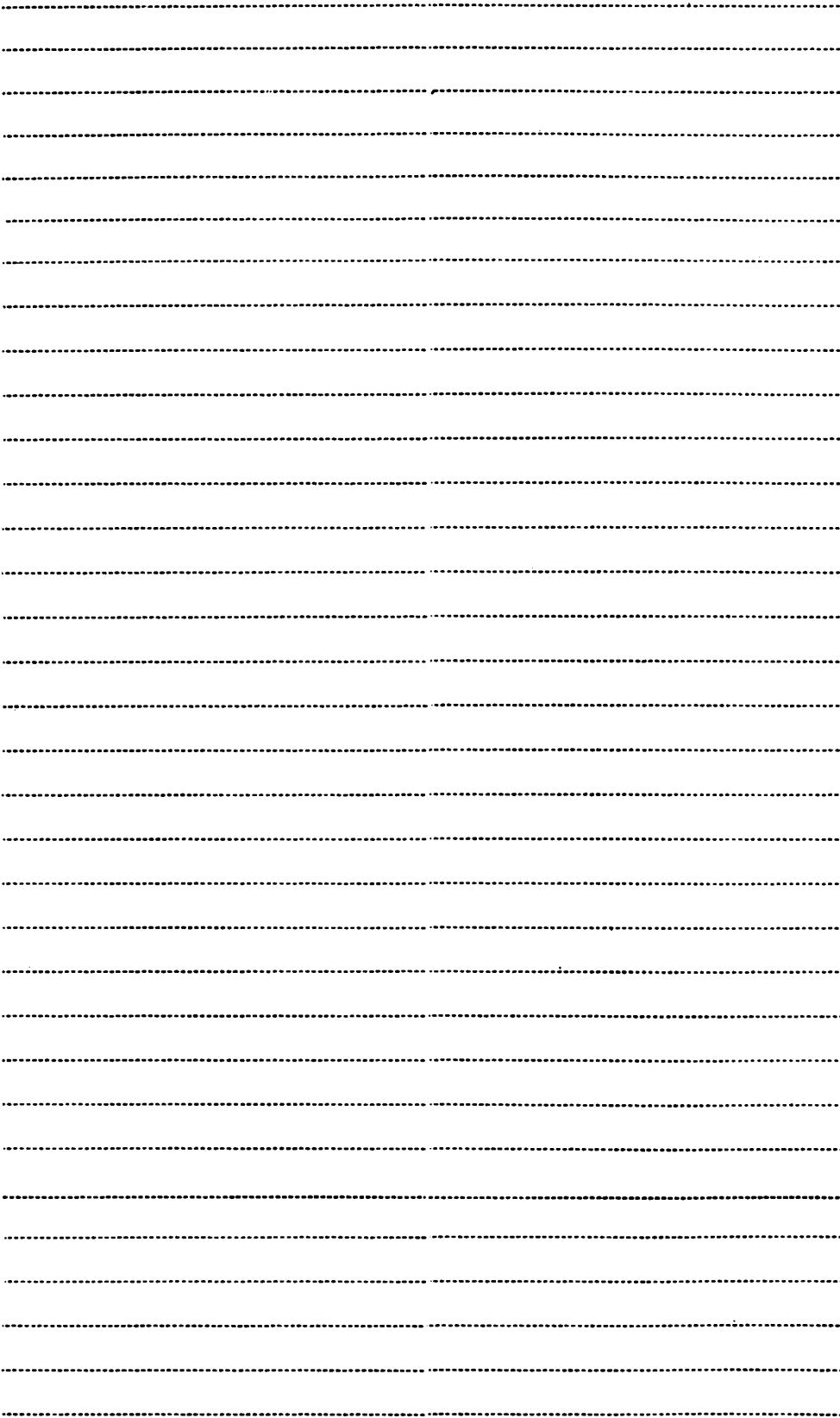

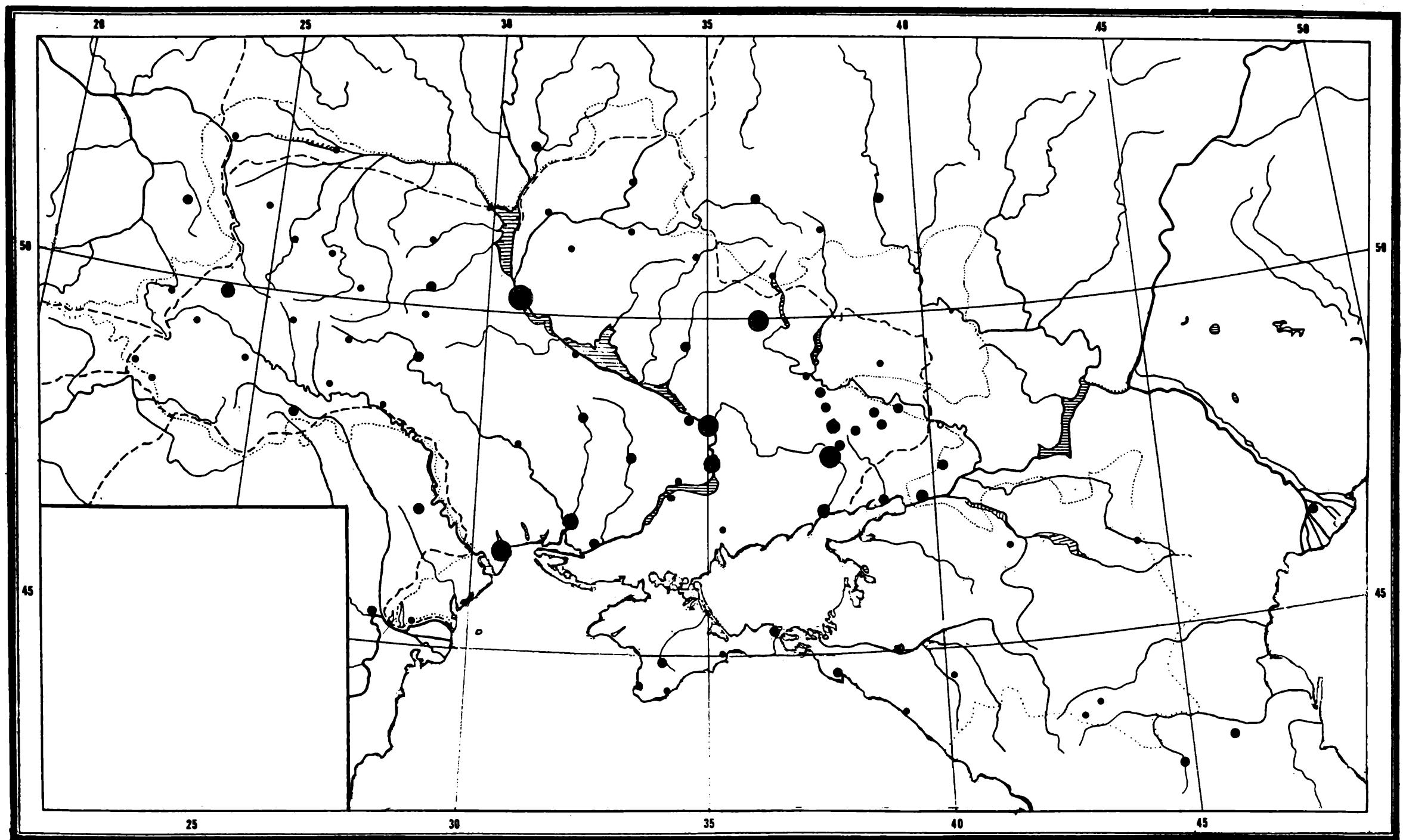

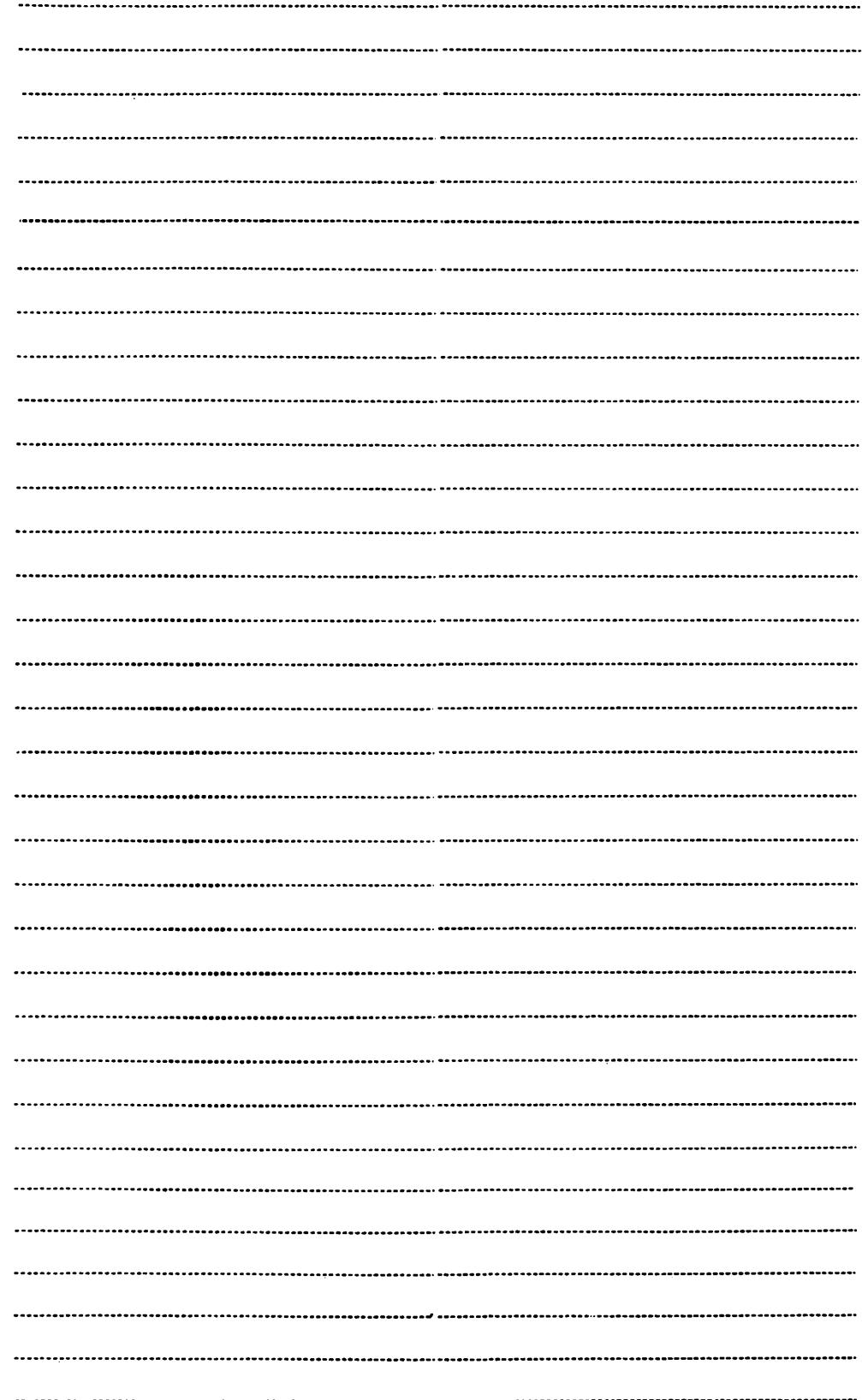
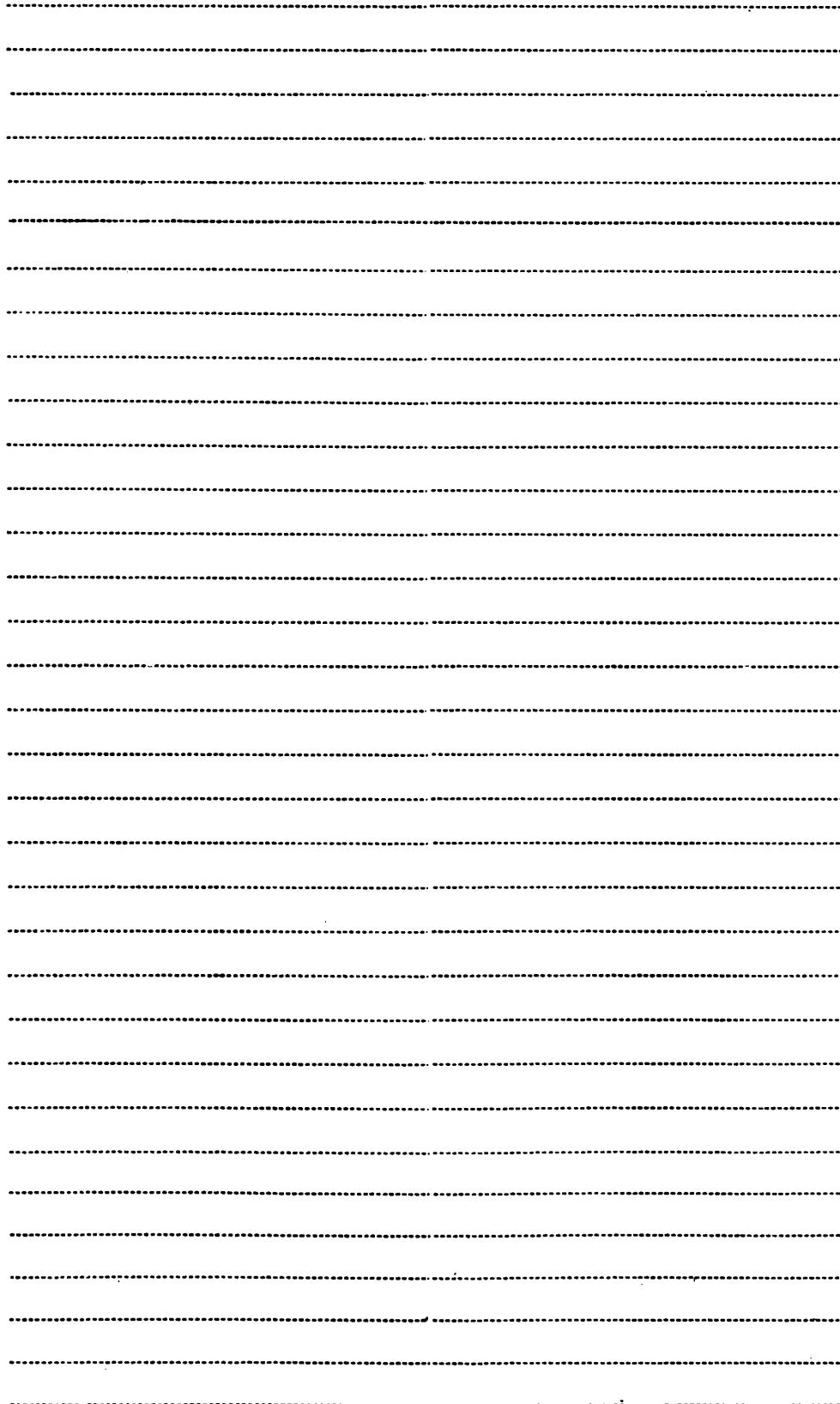

УКРАЇНСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ

